

Zorg- en Veiligheidshuis
Drenthe

JAARVERSLAG

Zorg- en
Veiligheidshuis
Drenthe
2020

20

**WAAR JUSTITIE, ZORG EN BESTUUR SAMEN
KOMEN ROND COMPLEXE PROBLEMATIEK**

Voorwoord

In dit jaarverslag kijken we terug op 2020, een bijzonder jaar. Covid-19 beïnvloedde ons allen. Het leek voorheen ondenkbaar om zonder fysieke overleggen te kunnen samenwerken bij complexe casuïstiek. Toch bleek dat met de juiste technologie mogelijk te zijn en was dit soms zelfs efficiënter. Bijvoorbeeld als er sprake was van casuïstiek met veiligheidsrisico's in meerdere regio's. Tegelijkertijd nam de werkdruk vaak toe, door de combinatie van werk en privé tijdens het vele thuiswerken. Grote complimenten voor het team van Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (ZVHD) en de vele professionals vanuit de samenwerkende organisaties. Jullie inzet maakt het verschil in Drenthe.

Ook in 2020 was de casuïstiek uitdagend en minstens zo complex als voorheen. De veelal kwetsbare en risicovolle doelgroep van ZVHD stond soms onder extra druk, bijvoorbeeld door het wegvallen van bepaalde activiteiten of structuren. Desondanks zijn er mooie inhoudelijke resultaten bereikt. Dit jaarverslag is daarvan een beknopte weergave.

Als ketenpartners en Drentse gemeenten hebben we in 2020 ingezet op een bewustwordingstraject ten behoeve van de onderlinge samenwerking en de gezamenlijke strategie. Een extern adviseur, gefaciliteerd door de VNG, heeft de belangen, knelpunten en wensen bij alle convenantpartners opgehaald. Dit heeft een rapport opgeleverd met een aantal zeer relevante aanbevelingen, die we herkennen en erkennen. Het nut en de noodzaak van ZVHD onderschrijven we allemaal. Echter, hoe we hierin willen, moeten en kunnen opereren verschilt per partner. In 2021 zullen de aanbevelingen uit het rapport leiden tot voorstellen voor een verbeterde samenwerking van ons als samenwerkingsverband. Dit alles om effectief te werken aan het stabiliseren van complexe en risicovolle casuïstiek.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Karel Loohuis

Voorzitter van de stuurgroep Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
De basis	5
Cijfers	6
Toelichting bij de cijfers	10
Het verhaal achter de cijfers	11
Ontwikkelingen	13
Nazorg (ex-) gedetineerden	14
Veelplegersoverleg	16
Leerplicht Casusoverleg	16
Financiën	17
Nawoord	18

Jaarverslag ZVHD 2020

“De procesregisseur van ZVHD denkt niet alleen inhoudelijk mee, maar stimuleert ook de onderlinge samenwerking. Je lost met elkaar een casus op en daarnaast krijg je nog een cadeautje mee. Doordat je regelmatig bij elkaar zit, bouw je ook een relatie op. Vanuit die relatie kan je beter samenwerken, juist met partijen die je anders vaak niet ontmoet. Als je vervolgens een nieuwe complexe situatie tegenkomt heb je niet alleen een lijst met telefoonnummers van diverse professionals klaar liggen, maar ook een netwerk waar je snel mee kunt schakelen.”

Monique Willems

Kwartiermaker Complexe Zaken, Gemeente Aa en Hunze

De basis

Kernboodschap

Sommige problemen van burgers zijn zo complex dat er geen oplossing wordt bereikt in de reguliere processen van zorg en veiligheid. Er is dan regie en coördinatie nodig om tot een doorbraak te komen. De regisseurs van Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (ZVHD) brengen professionals uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeente bij elkaar. Zonder de verantwoordelijkheden over te nemen, dragen zij oplossingen aan voor gecoördineerde actie. ZVHD bewaakt de uitvoering van de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Dankzij de netwerksamenwerking worden complexe problemen integraal aangepakt en beter beheersbaar.

Primaire taken

- Procesregie
- Informatieknooppunt
- Advies- en expertisecentrum
- Signaleren en adresseren van patronen en knelpunten

Criteria voor casuïstiek

- Er is sprake van meerdere problemen (multiproblem) die op meer dan één leefgebied spelen;
- En (naar verwachting) leiden tot crimineel en/of overlastgevend gedrag of verder afglijden;
- Samenwerking tussen meerdere ketens (minimaal dwang en drang) is nodig om tot een effectieve aanpak te komen;
- En de problematiek wordt beïnvloed door en heeft impact op het (gezins)systeem en/of de directe sociale leefomgeving (of wordt verwacht dat te gaan hebben);
- Of: Er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek, die vraagt om een keten overstijgende aanpak.

Kenmerken procesregie ZVHD

Procesregie door ZVHD onderscheidt zich van andere vormen van regievoering door:

- Onafhankelijkheid en onpartijdigheid;
- Frisse kijk op procesmatige en inhoudelijke aspecten van de casus én de samenwerking;
- Regie op de totstandkoming van een integraal plan van aanpak én naleving van procesafspraken (in nauwe samenwerking met de casusregisseur);
- Inbreng van expertise op het gebied van multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek;
- Breed netwerk in het zorg- en veiligheidsdomein;
- Focus op doorbraak in langdurige processen.

VIDEO

**UITLEG ZORG- EN
VEILIGHEIDSHUIZEN**

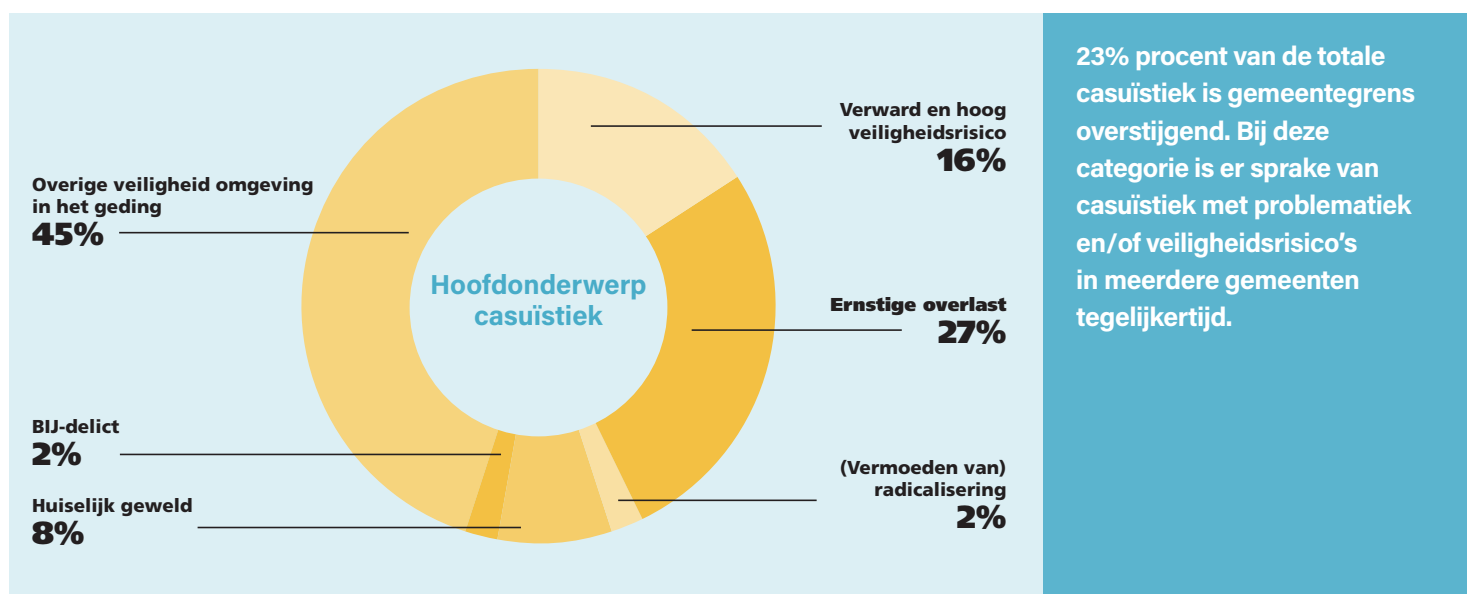
Cijfers

Basiscijfers

	Aantallen in 2020	Aantallen in 2019	Aantallen in 2018
 Aangemelde procesregiecasussen	50 (waarvan 17 PGA)	91 (waarvan 22 PGA)	46 (waarvan 5 PGA)
 Actieve procesregiecasussen	127 (waarvan 49 PGA)	157 (waarvan 52 PGA)	129 (waarvan 32 PGA)
 Vragen aan informatieknooppunt	112	85	185
 Advies en ondersteuning vanuit expertisecentrum	173	241	63

Toelichting: ZVHD maakt bij procesregie onderscheid tussen maatwerk en PGA (persoonsgerichte aanpak). Kortgezegd is maatwerk een intensieve aanpak. Bij PGA is veelal sprake van minder complexe omstandigheden en minder tijdrovende procesregie.

Hoofdonderwerp procesregie casuïstiek

Leeftijden procesregie casuïstiek

Categorie	Percentages
<18 jaar	18%
18 t/m 23 jaar	17%
24 t/m 40 jaar	43%
41 t/m 65 jaar	21%
>65 jaar	1%

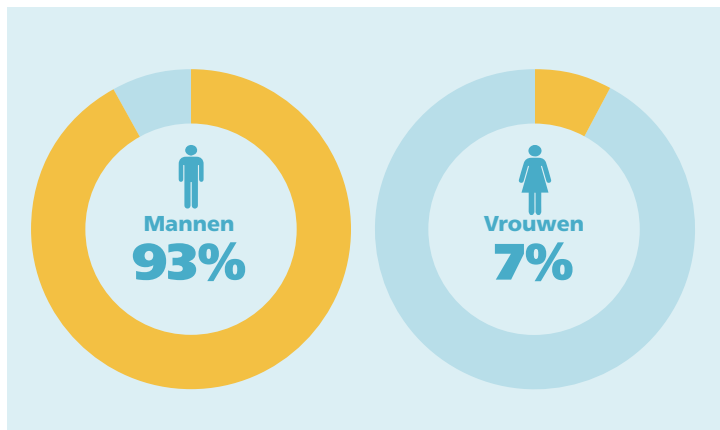
MEER INFORMATIE

BESTUURLIJKE
INFORMATIE
JUSTITIABELEN (BIJ)

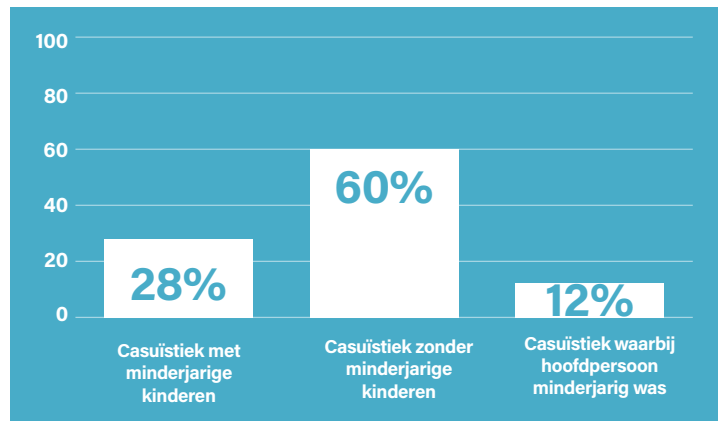

Cijfers

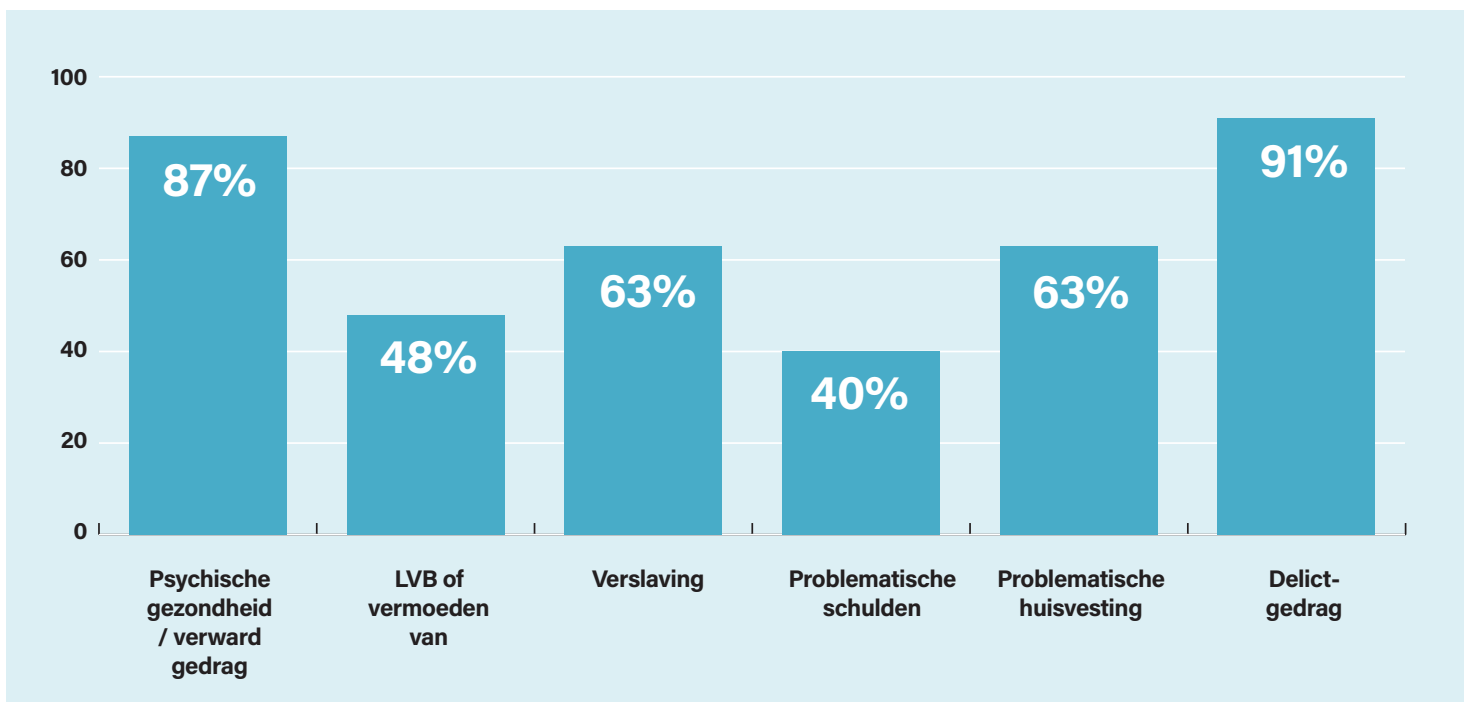
Verdeling man / vrouw

Minderjarigen

Problematiek procesregie casuïstiek

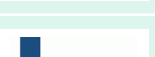
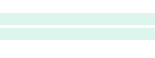
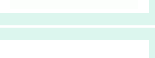
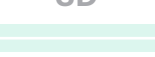
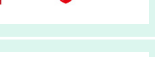
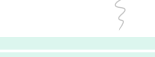

"We hadden te maken met een complexe stalkingscasus, waarbij sprake was van grote dreiging. De betrokkene was een zeer verwarde man met vermoedelijk LVB. De liaison van het OM heeft mij in contact gebracht met de parketsecretaris, zodat ik contextinformatie kon leveren. De directe samenwerking en het sparren met het OM is zeer waardevol"

Anja Mulder
Procesregisseur, ZVHD

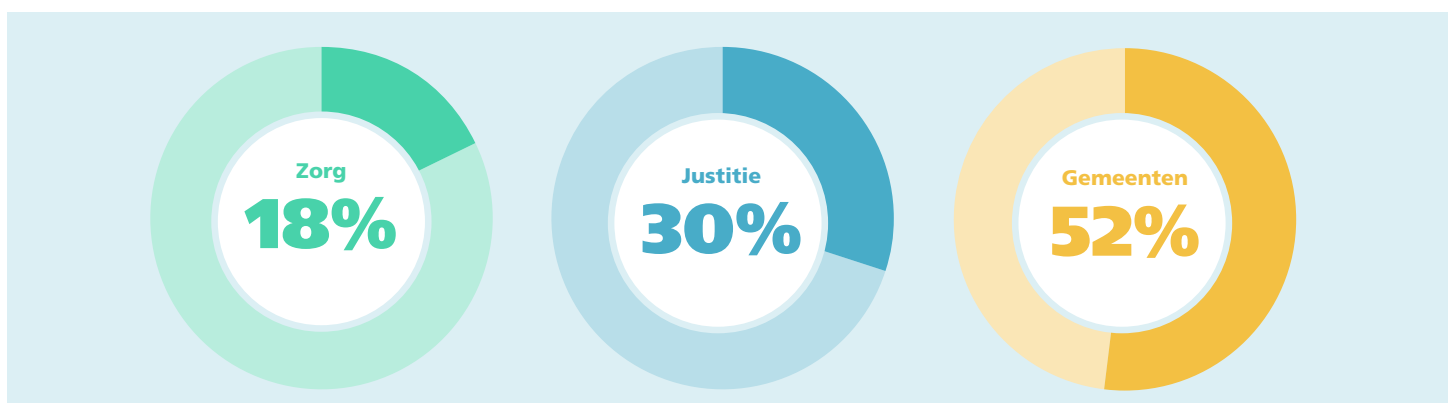
Cijfers

Aangemelde procesregie casuïstiek per convenantpartner

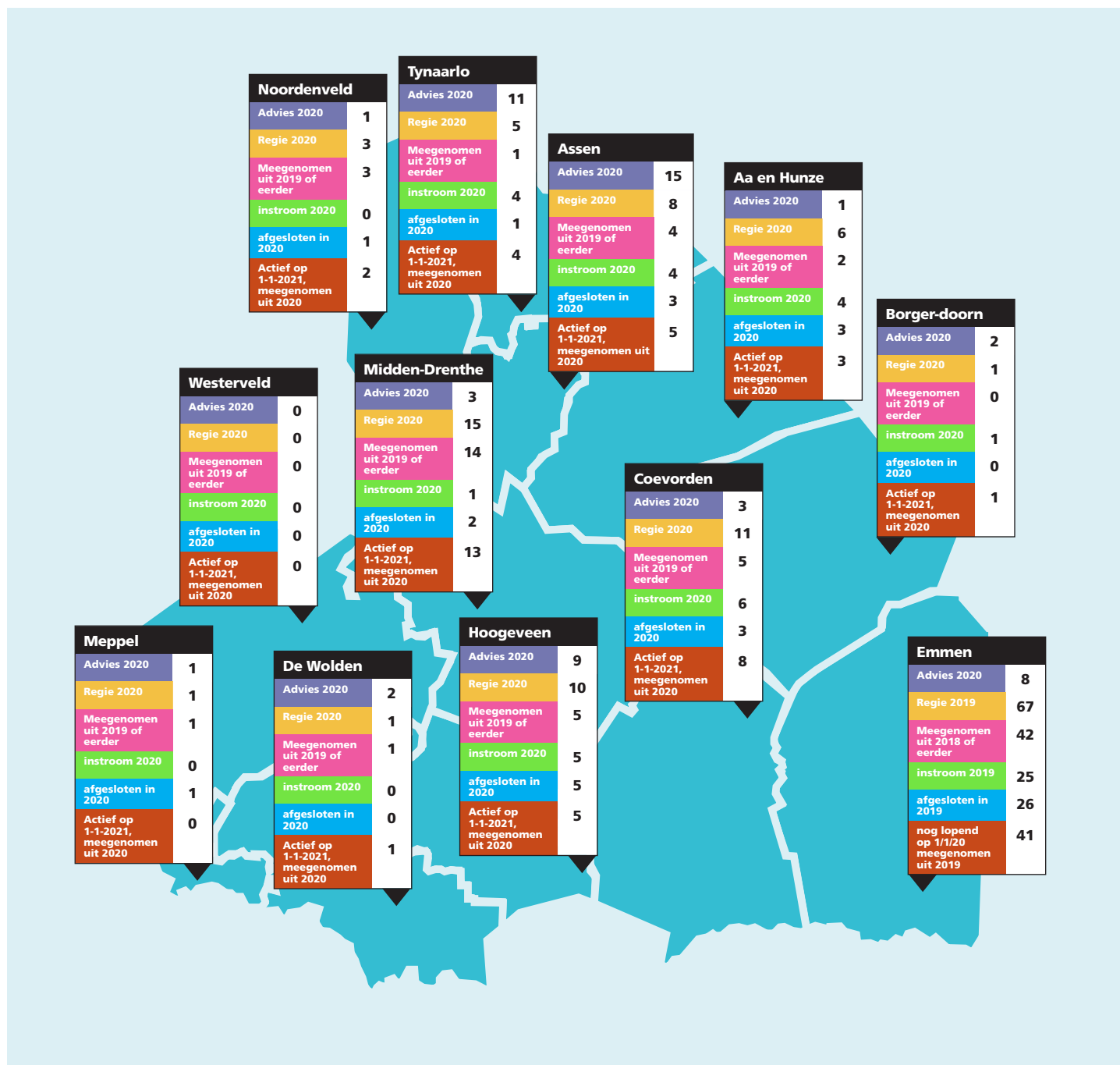
	Andere zorg- en veiligheidshuizen	0		Menso	0
	Cosis	0		Openbaar Ministerie	0
	DJI	1		Politie	11
	Gemeente veiligheid	24		Raad voor de Kinderbescherming	0
	Gemeente sociaal domein	2		3 Reclaseringsorganisaties	2
	GGD (OGGZ)	3		Sociaal teams	0
	GGZ Drenthe	1		Stichting HALT	0
	JB Noord jeugdbescherming	0		VNN	1
	JB Noord jeugdreclassering	1		Veilig Thuis Drenthe	3
	Leger des Heils welzijn	1		William Schrikker	0
	Leger des Heils reclassering	0		ZSM	0
	MEE Drenthe	0		Totaal	50

Toelichting: Het totaal van 50 is inclusief 17 PGA dossiers.

Aanmeldingen per domein

Procesregie- en adviescasussen per gemeente

- Toelichting bij regie 2020 Emmen: Inclusief 35 PGA dossiers (21 PGA, 14 jeugd-PGA)
- Toelichting bij regie 2020 Midden-Drenthe: Inclusief 11 jeugd-PGA dossiers, als onderdeel van een groepsaanpak (vastgesteld door de driehoek)
- Toelichting bij regie 2020 Coevorden: Inclusief 3 PGA dossiers
- De gemiddelde tijdsinvestering vanuit ZVHD voor PGA dossiers is aanzienlijk lager dan bij reguliere maatwerkcasuïstiek.
- Toelichting bij de cijfers meegenomen, instroom, afgesloten en actief: Cijfers inclusief PGA dossiers.
- Niet opgepakte aanmeldingen in 2020 : 0

Toelichting bij de cijfers

Afname procesregie

In 2020 was er minder tijd beschikbaar voor (proactief) relatiebeheer richting gemeenten en overige convenantpartners. Dit had voor een belangrijk deel te maken met een inkrimping van de beschikbare formatie voor procesregie. We denken een verband te zien tussen ons relatiebeheer en het aantal meldingen. In 2019 hebben wij relatief veel geïnvesteerd in relatiebeheer, omdat we signaleerden dat veel professionals c.q. netwerkpartners ZVHD niet (goed) kenden. In 2019 is er een piek te zien van in totaal 91 meldingen, ten opzicht van 46 in het jaar daarvoor en 50 in het jaar daarna.

In 2020 heeft ZVHD 78 maatwerkdossiers behandeld (intensieve procesregie) en 49 PGA dossiers (minder intensieve procesregie). De PGA-cijfers van 2020 zijn vrijwel gelijk aan 2019. Het aantal actieve maatwerkdossiers is afgenomen met 27 stuks.

Complexe multi-problematiek

De cijfers maken duidelijk dat er bij veel casuïstiek sprake is van psychische problematiek in combinatie met verslaving en/of een LVB (licht verstandelijke beperking). Daarnaast is er vaak sprake van problematische huisvesting (63%). Veelal betekent dit dat er behoefte is aan een bijzondere woonvorm c.q. onconventioneel wonen. In onze casuïstiek zien wij veel wachtlijstproblematiek of er is simpelweg geen (maatwerk) aanbod beschikbaar.

Tijdig opschalen

Er zijn diverse convenantpartners die geen of vrijwel geen casuïstiek aanmelden. Dat kan meerdere oorzaken hebben en hoeft niet direct een probleem te zijn. ZVHD zit niet om werk verleggen. Tegelijkertijd is het van belang dat men weet dat er opgeschaald kan worden naar ZVHD als daar behoefte aan c.q. noodzaak voor is. We zien soms dat een casus pas na een escalatie aangemeld wordt, waar eerder opschalen mogelijk escalatie had kunnen verkleinen of voorkomen. Het AVE-model (Aanpak Voorkomen Escalatie) wordt landelijk en ook in Drenthe steeds meer toegepast. AVE kan helpen bij het maken van (lokale) opschalingsafspraken. ZVHD ziet het belang van implementatie en gebruik van het AVE-model door alle Drentse gemeenten.

Gemeentegrens overstijgend

23% van onze casuïstiek was gemeentegrens overstijgend. Dat wil zeggen dat de problematiek (ook) buiten de gemeentegrenzen speelt waar de hoofdpersoon is ingeschreven. Hierdoor werken wij al jaren veelvuldig samen met andere regio's of landelijke afdelingen (bijv. van politie). Waar voorheen een professional vanuit bijvoorbeeld Rotterdam naar een overleg in Assen moest komen - en letterlijk een halve dag kwijt was - is die drempel nu vele malen lager door het digitale vergaderen. Wij zien dat de samenwerking met partijen elders in Nederland in 2020 aanzienlijk efficiënter is geworden. Dit is van grote meerwaarde bij de aanpak van complexe casuïstiek.

Minderjarigen

In 2020 is de hoofdpersoon van 12% van de casuïstiek een minderjarige (in 2019 was dit 9%). Voor een deel was dit PGA-casuïstiek. De casussen die als maatwerk zijn opgepakt waren elk zeer complex. Er was sprake van grote maatschappelijke impact, langdurige problematiek, plaatsingsproblematiek en hoge zorgkosten. ZVHD heeft door middel van procesregie kunnen bijdragen aan het beheersbaar maken van deze problematiek.

Het verhaal achter de cijfers

Veel van de werkzaamheden en resultaten van ZVHD en haar netwerkpartners zijn voor de buitenwereld onzichtbaar. Om hier meer zicht op te geven, zijn twee procesregisseurs gevraagd om te vertellen over dat wat de buitenwereld niet ziet.

Trots op de onderlinge samenwerking in het zorg- en veiligheidsdomein

De situatie

Psychisch verward persoon (hierna: betrokkene) komt steeds vaker in beeld bij politie en ZSM¹, doordat betrokkene steeds zwaardere strafbare feiten pleegt. Zowel binnen het strafrecht als vanuit de GGZ waren er onvoldoende mogelijkheden of feitelijkheden om de situatie te kunnen stabiliseren. Betrokkene werd meerdere keren beoordeeld door een psychiater, maar er was onvoldoende grondslag voor gedwongen zorg.

Netwerksamenwerking ZVHD

Na een nieuwe aanhouding zag het ernaar uit dat betrokkene opnieuw vrij gelaten zou worden en de situatie zich daarmee zou herhalen. De procesregisseur heeft nauw samengewerkt met politie, reclassering en de curator. Het was voor iedereen duidelijk dat betrokkene tegen zichzelf beschermd moest worden. Zoals afgesproken hebben de operationeel expert en de wijkagent een sfeer pv (proces verbaal) geschreven, zodat het OM en de rechter-commissaris beter zicht zouden krijgen op de risico's en zorgelijke omstandigheden van betrokkene. Ook de curator mocht

contextinformatie aandragen bij de rechter-commissaris. Op basis van al deze informatie werd een eerder opgelegde voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden ten uitvoer gelegd. Dit was een doorbraak. De gevangenis was alleen geen passende plek voor betrokkene. De nazorgcoördinator van ZVHD heeft betrokkene daar opgezocht en bemiddeld bij het organiseren van passende zorg. Van de Penitentiaire Inrichting (PI) is betrokkene overgeplaatst naar een Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) en daarna in nauwe samenwerking met de reclassering en het OM uiteindelijk overgeplaatst naar een beveiligde ggz-kliniek.

Procesregisseur Anja Mulder: "Dat we dit samen voor elkaar hebben gekregen maakt mij trots op de onderlinge samenwerking en het behaalde resultaat. Het was de doorbraak die nodig was om herhaling te voorkomen en passende en duurzame zorg in te kunnen zetten."

¹ ZSM is een aanpak van de straffketen, onder regie van het OM. Iedereen die is aangehouden voor veelvoorkomende misdrijven, zoals auto-inbraak, winkeldiefstal en vernieling, wordt binnen zes uur berecht. Het doel? Zo snel en betekenisvol mogelijk de meest passende maatregelen nemen. Dat kan een straf zijn, maar ook een alternatieve of aanvullende interventie. Bron: Vangnet voor Victor, VNG, pagina 8 (2021)

Het verhaal achter de cijfers

De krachten bundelen, met respect voor elkaars positie

De situatie

Een inwoner van Drenthe (hierna: betrokkene) liep ernstig gevaar binnen de thuissituatie en deelde dit verhaal met verschillende hulpverleners. Betrokkene eiste vervolgens absolute geheimhouding. Dit leverde bij hulpverleners een doorlopend dilemma op. Het behouden van het contact met en het vertrouwen van betrokkene botste met de wettelijke verplichting om (ernstige) zorgen en signalen over huiselijk geweld te melden. Om de onveilige situatie te kunnen doorbreken werd de casus aangemeld bij ZVHD.

Netwerksamenwerking ZVHD

Tijdens de maatwerkoverleggen konden alle betrokken professionals hun verhaal delen. En werd duidelijk dat zij, naast dezelfde zorgen, ook dezelfde machteloosheid ervaarden. Er ontstond begrip tussen de ketenpartners voor elkaars positie. Het was cruciaal dat zij hoorden wat elkaars beperkingen waren, maar ook op welke manier elke partij had gehandeld om bij te dragen aan verbetering van de situatie van betrokkene.

Dit proces vroeg van alle deelnemers transparantie en lef, omdat er in samenwerking op het scherpst van de snede een risico is op vingerwijzen. Tegelijkertijd was het van belang om de betrokkene duidelijk te maken waarom het soms noodzakelijk was om bepaalde informatie te delen zonder toestemming; in het belang van zijn/haar veiligheid en de veiligheid van anderen.

De procesregisseur heeft een belangrijke rol in het respecteren van ieders positie (zoals een medisch beroepsgeheim), en tegelijkertijd het verbinden van partijen ten behoeve van het inzichtelijk maken van veiligheidsrisico's.

Procesregisseur Marije Goettsch: "Het was een voortdurende zoektocht naar een balans tussen rechten en plichten, zonder de veiligheid uit het oog te verliezen. Door de openheid, respect voor elkaars positie en de constructieve houding van de ketenpartners ontstond er een doorbraak in de aanpak van de casus."

Ik vind het sterk van ZVHD dat er gestructureerd gewerkt wordt en gegevensdeling zorgvuldig bewaakt wordt. Tegelijkertijd verbindt ZVHD organisaties met elkaar en worden er per casus of situatie kleine samenwerkingsverbandjes gecreëerd.

Tonny Nuus

OGGZ Drenthe, psychiatrisch verpleegkundige

Ontwikkelingen

Bestuurlijke gespreksronde 'Verbetering Samenwerking ZVHD'

In 2020 heeft een extern adviseur in opdracht van de stuurgroep Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe een gespreksronde langs alle stuurgroepdeelnemers en hun ambtelijk ondersteuners gehouden. Geconstateerd werd dat ZVHD zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld tot een netwerkorganisatie van en voor de Drentse gemeenten en partners op het gebied van zorg en veiligheid. De partners in de stuurgroep ZVHD constateerden echter dat de samenwerking in de praktijk zowel ambtelijk als bestuurlijk nog niet altijd soepel verloopt. Dit belemmert de dagelijkse samenwerking, maar ook het maken van meer strategische keuzes voor de ontwikkeling van het zorg- en veiligheidshuis, passend bij de Drentse samenleving en problematiek. Er was behoefte aan inzicht in de factoren die de gewenste samenwerking belemmeren en in de mogelijke verbeteropties. De aanbevelingen in het opgeleverde rapport richten zich op twee vragen: Hoe gaan we met elkaar om? En; Wat hebben we te doen? Belangrijke thema's die naar voren kwamen zijn: A. Focus op de kerntaak; B. Effectieve organisatie van de samenwerking; C. Gemeentelijke vertegenwoordiging. Eind 2020 hebben diverse ambtelijke werkgroepen van partners en gemeenten veel energie gestoken in het komen tot voorstellen naar aanleiding van het rapport. Deze voorstellen zullen in 2021 behandeld worden in de stuurgroep.

Operationeel liaison politie

Politie levert sinds november 2019 voor de periode van twee jaar een operationeel liaison aan ZVHD. Een mooie ontwikkeling is de verbinding van deze liaison aan de drie noordelijke zorg- en veiligheidshuizen, sinds medio 2020. De liaison is een direct aanspreekpunt voor de drie veiligheidshuizen, met name in de triage fase. Hij adviseert, verrijkt casuïstiek en verbindt met politiemedewerkers door heel Nederland. In Drenthe ervaren wij dit als een grote meerwaarde (evenals de zorg- en veiligheidshuizen in Groningen en Friesland).

Liaison reclassering

Naast de bestaande liaisons vanuit het OM, DJI, Politie en GGD Drenthe (OGGZ) is ook een liaison beschikbaar gesteld vanuit 3RO (Reclassering Nederland, Stichting Verslavingszorg Reclassering en Leger des Heils Reclassering). Sinds eind 2020 sluit zij aan in de wekelijkse ketenkamer, ten behoeve van het bespreken van aangemelde casuïstiek. De liaison schakelt met de direct betrokken medewerkers van 3RO.

Casereviews 30/40

Uit de inventarisatie 'Snel Rust voor beter Herstel' is gebleken dat er in Drenthe ongeveer 30 tot 40 personen zijn die zeer regelmatig in beeld zijn bij justitie, ZVHD, gemeente en/of een zorgaanbieder. Een gezamenlijke aanpak van deze complexe problematiek is noodzakelijk. Door middel van casereviews is getracht deze doelgroep beter in beeld te krijgen en aanbevelingen te doen voor wat nodig is in het beleid om een sluitende aanpak te krijgen. Daarnaast is onderzocht of de Ketenveldnorm een doeltreffende interventie zou kunnen zijn. Dit staat beschreven in het rapport 'Samen naar Veiligheid'.

Enkele ontwikkelingen in het kort

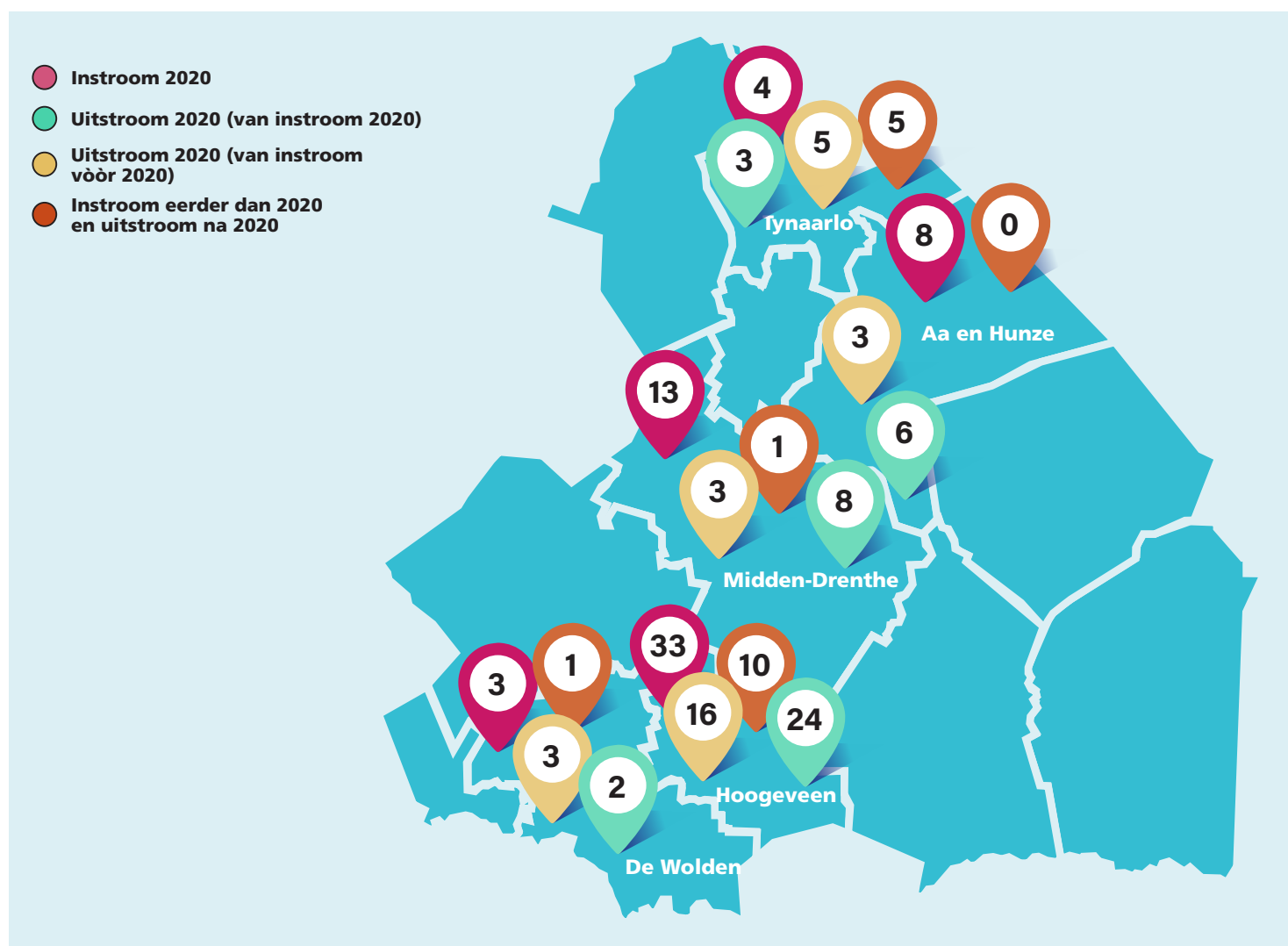
- Als onderdeel van het programma 'Straf met Zorg' zijn in 2020 nieuwe werkafspraken gemaakt tussen het OM en de drie noordelijke zorg- en veiligheidshuizen.
- Het Verbindend Landelijk OndersteuningsTeam (VLOT) heeft binnen het ZVHD-samenwerkingsverband ondersteund bij het ontwikkelen van een Drents overleg Gedetineerden, implementatie bestuurlijk akkoord re-integratie en implementatie Ketenveldnorm.
- Om ervoor te zorgen dat alle Drentse regio's (Noord, Zuidoost, Zuidwest) goed vertegenwoordigd zijn in de stuurgroep, is afgesproken dat iedere regio zowel een burgemeester als een wethouder liet afvaardigen. In juni 2020 is deze transitie afgerond. Burgemeester Jager (Westerveld) heeft het stokje doorgegeven aan wethouder Ten Hulscher (Meppel).
- De Landelijke Vereniging Managers Veiligheidshuizen (LVMV) heeft zich ingezet voor een leergang voor procesregisseurs. Alle Drentse procesregisseurs hebben hier in 2020 aan meegedaan.
- In 2020 is de implementatie van de Ketenveldnorm in Noord-Nederland begonnen. Hiervoor heeft ZVHD een subsidie toegekend gekregen van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Voor meer informatie, zie www.levensloopaanpak.nl.
- Sinds 1 april 2020 heeft ZVHD een prettig nieuw kantoor aan de Zendmastweg in Assen.

Nazorg (ex-) gedetineerden

Cijfers nazorg (ex-) gedetineerden

Als plustak voert ZVHD voor de gemeenten Aa en Hunze, Tynaarlo, De Wolden, Hoogeveen en Midden-Drenthe de nazorg van (ex-) gedetineerden uit (hierna: nazorg). ZVHD ontvangt de meldingen van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en onderzoekt of er hulp nodig is op de vijf basisvoorwaarden. De basisvoorwaarden voor een goede re-integratie zijn:

1. Een geldig identiteitsbewijs.
2. Onderdak na ontslag uit detentie.
3. Inkomen uit werk of een (tijdelijke) uitkering (of een vorm van dagbesteding).
4. Inzicht in en aanpak van schuldenproblematiek.
5. Het vaststellen van zorgbehoeften en (indien van toepassing) het zorgen voor een passende indicatie, een zorgverzekering en het realiseren van (continuïteit van) zorg.

Samenwerking DJI

De liaison van DJI is een belangrijke schakel in het werkproces van de coördinator re-integratie (ex-) gedetineerden (hierna: coördinator). De liaison is de vraagbaak voor ZVHD en is onze verbinding met DJI-medewerkers door heel Nederland. Dit zorgt voor snelle informatievoorziening en korte lijnen.

Nazorg (ex-) gedetineerden

Meerwaarde nazorg (ex-) gedetineerden

Ex-gedetineerden die na detentie een identiteitsbewijs en huisvesting hebben, hebben vaker werk en plegen minder vaak opnieuw een delict. Dat blijkt uit de zesde meting van de Monitor nazorg ex-gedetineerden van het WODC. Het hebben van een identiteitsbewijs, dagbesteding en huisvesting blijkt van groot belang om ex-gedetineerden succesvol te laten re-integreren. Mensen bij wie deze basisvoorwaarden niet op orde zijn hebben een kleinere kans op werk en een grotere kans op recidive. (Bron: wodc.nl)

Casus nazorg (ex-) gedetineerden

Korte schets

Een inwoner van Drenthe (hierna: betrokkene) heeft een ernstig incident veroorzaakt, wat voor veel angst en onrust heeft gezorgd in de buurt waar betrokkene woont. Na het incident is betrokkene aangehouden. Sindsdien is hij gedetineerd. De nazorgcoördinator krijgt hiervan een melding. Nadat ze toestemming heeft gekregen van de gedetineerde start ze met het uitvragen van relevante informatie bij geselecteerde ketenpartners. Op basis van deze uitvraag blijkt onder meer dat betrokkene te maken heeft met forse psychische problemen. Verder is er sprake van onvoorspelbaar en agressief gedrag bij oplopende spanningen.

Uitgelicht

- Na afstemming met de nazorgcoördinator zoeken de ambtenaar openbare orde en veiligheid (AOV'er) en de woonconsulent van de woningbouwvereniging betrokkene op in de gevangenis om afspraken te maken over de huurwoning en eventuele terugkeer in de buurt. Betrokkene werkt mee en is bereid om andere woonruimte te zoeken.
- Betrokkene wordt geschorst met bijzondere voorwaarden. Eén van die voorwaarden is dat betrokkene niet mag terugkeren naar zijn woning. Betrokkene regelt zelf tijdelijk onderdak bij een kennis.
- De nazorgcoördinator zoekt telefonisch contact met betrokkene. Via dat contact kan zij monitoren hoe het met betrokkene gaat en kan waar nodig adviseren of ondersteunen. Betrokkene maakt zich grote zorgen vanwege de hoge schulden en het gebrek aan perspectief op een andere woning.

Ook het inwonen bij een kennis valt zwaar. De spanningen in huis nemen toe. De coördinator merkt dat betrokkene afglijdt. Vanwege het toenemende risico op escalatie wordt besloten de casus op te schalen naar procesregie.

- Om escalatie te voorkomen wordt in het maatwerkoverleg besloten om in te zetten om kortdurend een caravan te huren. Ondertussen wordt er actief ingezet op het vinden van een andere woning. Na veel moeite is er een geschikte kandidaat gevonden voor woningruil. Na goedkeuring van de woningbouwvereniging wordt de verhuizing in gang gezet.
- Reclassering stemt met het OM af dat betrokkene een tijdelijke ontzegging van de bijzondere voorwaarden krijgt, zodat betrokkene de verhuizing kan regelen. De wijkagent is hiervan op de hoogte gebracht en ook de directe omgeving van betrokkene wordt hierover geïnformeerd. Met enkele hobbels en veel inzet van betrokkene zelf is de verhuizing rond en verblijft betrokkene in de nieuwe woning.
- In een van de maatwerkoverleggen wordt de aankomende zitting van betrokkene besproken en vraagt de toezichthouder input voor het adviesrapport. Na een analyse wordt geconcludeerd dat een voorwaardelijke gevangenisstraf in combinatie met een toezicht en voortzetting van de begeleiding en behandeling wenselijk is. Reclassering neemt dit op in het adviesrapport.
- De officier van justitie kan zich vinden in het advies en ook de rechtbank besluit conform de eis dat betrokkene een voorwaardelijke gevangenisstraf opgelegd krijgt met bijzondere voorwaarden en een proeftijd van drie jaar.
- Bij een afsluitend overleg met de professionals is ook betrokkene zelf aanwezig. Desgevraagd zegt betrokkene: "Ik dacht altijd dat justitie alleen maar tegen mensen is, maar ik heb nu gemerkt dat ze ook willen helpen."

Kracht van de nazorgcoördinator

- Spin in het web
- Persoonlijk contact met de (ex-) gedetineerde
- Aandacht voor de omgeving c.q. achterblijvers
- Bemiddeling tussen de (ex-) gedetineerde en instanties
- Sturing op warme overdracht tussen instanties
- Aandacht voor maatschappelijke onrust en/of veiligheidsrisico's
- Monitoring en signalering in de eerste fase na detentie

Veelplegersoverleg en LPCO

Veelplegersoverleg

Onder regie van het Openbaar Ministerie worden in het maandelijkse veelplegersoverleg Drentse inwoners besproken die de status veelpleger hebben. ZVHD faciliteert dit overleg. Er wordt onderscheid gemaakt tussen veelplegers en zeer actieve veelplegers. Het betreft altijd personen van 18 jaar of ouder.

 Noord	 Zuidwest	 Zuidoost	 Drenthe
24	34	21	79

Leerplicht Casusoverleg (LPCO)

Als er sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim kan de leerplichtambtenaar een proces-verbaal opstellen. De officier van justitie bepaalt of ouders en/of jongeren voor de rechter moeten verschijnen. In het maandelijkse LPCO worden strafrechtelijke afdoeningsbeslissingen genomen voor overtredingen in het kader van de Leerplichtwet. Het betreft schoolverzuimers en ouders als zij medeverdachten zijn. ZVHD faciliteert dit overleg.

Aantal besproken jongeren in 2020

Aa en Hunze	0	Meppel	6
Assen	4	Midden-Drenthe	3
Borger-Odoorn	0	Noordenveld	4
Coevorden	0	Tynaarlo	2
Emmen	10	Westerveld	2
Hoogeveen	13	De Wolden	2

Afdoening

	2019	2020
Trip	35	14
Dagvaarden	75	30
Bespreekcasus	0	2
Vroegtijdig schoolverlater	0	0
Geseponeerd	2	0
Totaal	112	46

TRIP

Het OM kan een transactievoorstel doen tijdens een speciale zitting, waarbij geen rechter aanwezig is. Tijdens deze TRIP-zitting (Transactie in persoon) kan de officier van justitie een jeugdige verdachte een transactie in de vorm van een taakstraf of een boete aanbieden.

Dagvaarden

Overtredingen van de Leerplichtwet worden aan de kantonrechter voorgelegd. Enkele weken voor de zitting ontvangen ouders en jongere een dagvaarding. De zitting is niet openbaar. De straf die staat op schoolverzuim is een geldboete of een taakstraf.

Financiën

KOSTEN 817.300

Algemeen plus huisvesting

81.413

Personeel

724.227

Nazorg
ex-gedetineerden

11.660

Formatie

Procesregisseur	3.39 fte	Proces-ondersteuner	2.3 fte
Ketenregisseur mensenhandel	0.67 fte	Regiocoördinator Wvggz	0,5 fte
Manager	0.89 fte	Ondersteuning	0.89 fte

Inzet vanuit de ketenpartners:

Liaison OM	€ 34.000
Liaison DJI	€ 34.350
Liaison GGD	€ 6.600
Liaison Politie	€ 72.500
Liaison Reclassering vanaf 1 december	€ 1.700

Toelichting: 0,25 fte vanuit politie is structureel. 1 fte vanuit politie is van november 2019 tot nov. 2021.

Baten 827.282

Rijks-
bijdrage

197.900

Bijdrage
gemeenten

454.457

Nazorg
ex-gedetineerden

14.214

Bijdrage mensenhandel

93.393

**Nazorg ex-
gedetineerden**

11.660

Zon MW
(regio coördinator WvGGZ)

69.872

BTW

29.322

Resultaat **9.984**

Algemene reserve

58.001

Wij kijken terug op een bijzonder en uitdagend jaar. Hoe houd je als netwerk de focus op de ketenoverstijgende complexe casuïstiek? Terwijl iedereen zich zowel persoonlijk als professioneel opeens heeft te verhouden tot iets ongrijpbaars als een pandemie. En als manager, hoe houd ik de mensen gezond en het team bij elkaar?

Met wat opstartproblemen zijn we omgeschakeld van fysiek overleggen naar elkaar digitaal ontmoeten. Hoewel we zien dat dit ook iets goeds heeft gebracht, betekent digitaal werken voor Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe nog meer inzet om met elkaar tot resultaat te komen. Thuiswerken, minder makkelijk kunnen sparren over casuïstiek, meer telefoontjes en nog meer overleggen om tot de juiste uitvoering van een integraal plan van aanpak te komen.

Elkaar als team bewust opzoeken om naast de inhoud van het werk ook digitaal lief en leed te delen. Een ware uitdaging.

Daarom chapeau voor de medewerkers en netwerkpartners van ZVHD. Jullie inzet en doorzettingsvermogen heeft het verschil gemaakt in de casuïstiek. Daardoor hebben we ook in 2020 ons netwerk kunnen inzetten voor het veiliger maken van de samenleving.

Naast de complexiteit in de casuïstiek, zien we een complexiteit in de ketensamenwerking. Dit kwam ook heel nadrukkelijk uit het rapport rondom de samenwerking binnen het ZVHD-netwerk. Partners willen wel samenwerken, maar zijn ook gehouden aan uitgangspunten van de eigen organisatie. Deze paradox geeft een voortdurende spanning, wat onlosmakelijk verbonden is aan een samenwerkingsverband. In 2021 zal dit verder onderzocht worden en voorzien worden van werkafspraken.

Het jaar 2020 heeft laten zien dat we als netwerk flexibel zijn en dat we elkaar nodig hebben. Dit is een mooie basis om verder te verkennen in 2021. Ik kijk er naar uit!

Rianne Folkerts
Ketenmanager Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe

